

Thema Op school

Cursus vier, week een

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. september 2016

Wat en hoe **Op school** MN-n module 1 **School HZS** onderwerp 25 **Handenarbeid**

leerstof			materiaal	
pragmatiek	1 taalfuncties 2 gesprekconventies 3 tekst begrijpen 4 tekst	0 liedje 1 instructie begrijpen, uitleg vragen, uitleg geven; je mening geven 3 jokerwoorden: <i>hij, je, jullie, ze mv, spring-er ik, iets</i> 4 vertellen	0 cd 2, VHEZ, les 11, TB blz. 64, 119 1 dialoog PB 2, blz. 2-5 zie onder MN-n dag 2; rollenspel zie onder 3 HZS oef. 24 (eerste deel), ZIS blz. 120, DBK 84-91, blz.20 4 zie onder	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv.nw.		1 MN-n dag 2, 4 ; HZS oef. 1-5 BWB blz. 236 zie onder 2 MN-n dag 2 ; HZS oef. 6-10 BWB blz. 233 PB 2, Praatplaat blz. 36-37 zie onder 3 MN-n dag 2	1 achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS) het-woorden (-voorwerpen) 1 stickers van het-woorden bij HZS, BWB
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord 2 bijw.: <i>precies, ongeveer</i> 3 bijw. van tijd (tijdstip) 4 bijw. van tijd (regelmaat): <i>altijd, meestal, wel eens, nooit</i> 5 voegw.: <i>terwijl</i> 6 bijw.: <i>allebei, samen</i> 7 'spring'-er 8 bijw.: <i>doormidden</i>		1 DBK blz. 20 2 MN-n dag 1, blz.6, onderdeel 4, MN-n dag 4; HZS oef. 24 (<i>precies</i>) 3 HZS oef. 15 DBK blz. 56-57, 64 4 HZS oef. 29 DBK blz. 64, 122 5 HZS oef. 30 zie onder 6 zie onder 7 DBK blz. 90-91 zie onder 8 MN-n dag 2	1 vingers gebruiken (ZIS)
klankleer	1 klank-letter 2 woordaccent 3 zinsintonatie	1 2 plakww. 3 vraagzin	1 2 DBK blz. 51, 127 zie onder 3 ZIS blz. 164 e.v., PB 2, blz. 2-5, cd 2 les 11, DBK blz. 97, Wbl. 4.1	
vormleer	1 vervoeging ww.: o.t.t. 2 vervoeging ww. : o.t.t., o.v.t., v.t.t. 3 vervoeging knipww. 4 vervoeging plakww. 5 bijv.nw. trappen van vergelijking		1 HZS oef. 27-28 DBK blz. 33 e.v. , 36, 58-61 zie onder 2 HZS oef.31-32 DBK blz.58-61, 36-37 130, WB 6 zie onder 3 DBK blz. 50 zie onder 4 DBK blz.51, 127 5 MN-n dag 2, DBK blz. 80-81	
zinsbouw	1 zinnen maken 2 zinnen maken (knipwerkwoorden) 3 zinnen maken (hoofdzin-bijzin)		1 ZIS, blz. 36 e.v. DBK 102 e.v. zie onder 2 DBK blz.109, 123 zie onder	1,2,3 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus vier, week een

Zie het bestand **inleiding** voor achtergrond en uitgangspunten

Weekrooster Wat en hoe Op school

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje <i>Drie keer zeven</i>	liedje <i>Drie keer zeven</i>	liedje <i>Drie keer zeven</i>	liedje <i>Drie keer zeven</i>	liedje <i>Drie keer zeven</i>
woordenschat-inh.w. . <u>znw.</u>	woordenschat-inh.w. . <u>znw.</u> . <u>ww.</u> . bijv.nw.	woordenschat-inh.w. . znw. . ww. . bijv.nw.	woordenschat-inh.w. . <u>znw.</u> . ww. . bijv.nw.	woordenschat-inh.w. . znw. . ww. . bijv.nw.
-functiewoorden . lidw. . bijw. <i>precies, ongeveer</i>	-functiewoorden . lidw. . bijw. van tijd (tijdstip) . bijw: <i>doormidden</i>	-functiewoorden . lidw. . bijw. van tijd (regelmaat) . jokerwoord <i>spring-er</i>	-functiewoorden . lidw. . bijw. <i>precies, ongeveer</i> . bijw. <i>allebei, samen</i>	-functiewoorden . lidw. . voegw. <i>terwijl</i>
pragmatiek . dialoog	pragmatiek . dialoog . taalfunctie	pragmatiek . dialoog . tekst begrijpen	pragmatiek . rollenspel . tekst begrijpen	pragmatiek . rollenspel . tekst vertellen
klankleer . zinsintonatie	klankleer . woordaccent plakww. . zinsintonatie	klankleer . woordaccent . zinsintonatie	klankleer	klankleer
vormleer . znw. onbepaald mv. . ww. vervoeging: o.t.t.	vormleer . ww. vervoeging: o.t.t., o.v.t., v.t.t. . bijv.nw. vergelijking	vormleer . ww. vervoeging: plakww., knipww.	vormleer	vormleer
zinsbouw	zinsbouw . zinnen maken	zinsbouw . zinnen maken	zinsbouw . zinnen maken (knipww.)	zinsbouw . zinnen maken hoofdzin

Gebruikte verwijzingen

MN-n	= <i>Mondeling Nederlands nieuw</i>
HZS	= <i>Horen zien en schrijven</i>
PB 1, PB 2	= Praatboek 1 en Praatboek 2 van <i>Van horen en zeggen</i> ¹ + cd's
TB	= Tekstboek <i>Van horen en zeggen</i> , met tekst liedjes en dialogen
DBK	= <i>De bovenkamer</i> , opzoekboek en strookjes
DBK- H	= <i>De bovenkamer</i> , Handleiding, cd- Werkbl= Werkblad
BWB	= <i>Beeldwoordenboek</i>
VHEZ	= <i>Van horen en zeggen</i>
WIP	= <i>Woorden in prenten</i> , deel 1 en deel 2 (+cd's)
ZIS	= <i>Zien is snappen</i> (+cd)
ZMN	= <i>Zeg maar na</i> , uitspraakcahier bij <i>Horen zien en schrijven</i>

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigdheden

- VHEZ, cd 2, les 11
- TB, blz. 64, 119

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'We zingen vandaag het liedje *Drie keer zeven*.'

Woordenschat dag een – dag vijf

Inhoudswoorden

Zelfstandige naamwoorden

Benodigheden

- BWB blz. 236
- HZS oef. 1-5
- MN-n dag 2, 4

Woordenschat–extra

- Bij de woorden uit de oefeningen van *Horen Zien en Schrijven* kunt u eenvoudig een voorzeg- en nazegoefening toevoegen (=stap drie uit de Nt2-didactiek).

(Instructiezin): 'Zeg maar na (woord). '

- Sticker u de afbeeldingen van het-woorden in HZS en het Beeldwoordenboek.

Woordenschat dag twee tot en met dag vijf

Werkwoorden

Benodigdheden

- Praatboek 2², praatplaat VHEZ, blz. 36-37 thema *Handenarbeid*
- (ook op cd- ZIS)
- HZS oef.6-10
- BWB blz. 233

Hoe aan te bieden?

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat en in het Beeldwoordenboek aan en noemt het werkwoord (max. vijf werkwoorden per keer).

(Doel:) 'Je leert nu werkwoorden '.

(Instructiezin:) 'Kijk goed. Dit heet (werkwoord).'

lijmen breien zagen timmeren naaien

stempelen kleien deppen knippen verven

handen wassen vasthouden aanwijzen

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (werkwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (werkwoord).'

Hoe te oefenen?

- **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan en benoemen die.
- **Uitbeelden** (in viertallen) Een leerling beeldt een handeling uit: de anderen benoemen die.

Woordenschat dag twee tot en met dag vijf

Bijvoeglijk naamwoord

Benodigdheden

- MN-n dag 2

² De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag een, dag vier

(Functiewoord) Bijwoord *precies, ongeveer*

Benodigheden

- MN-n dag 1, blz. 6 onderdeel 4
- MN-n dag 4
- HZS oef. 24 (*precies*)

Woordenschat dag twee

(Functiewoord) Bijwoord van tijd (tijdstip)

Benodigheden

- HZS oef. 15
- DBK blz. 64
- strookjes
- zie bijlage 1

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *eerst* en *dan*.'

(Instructiezin) 'Luister goed. Eerst pakt de jongen de spullen. Dan vouwt hij het papier. enz. '

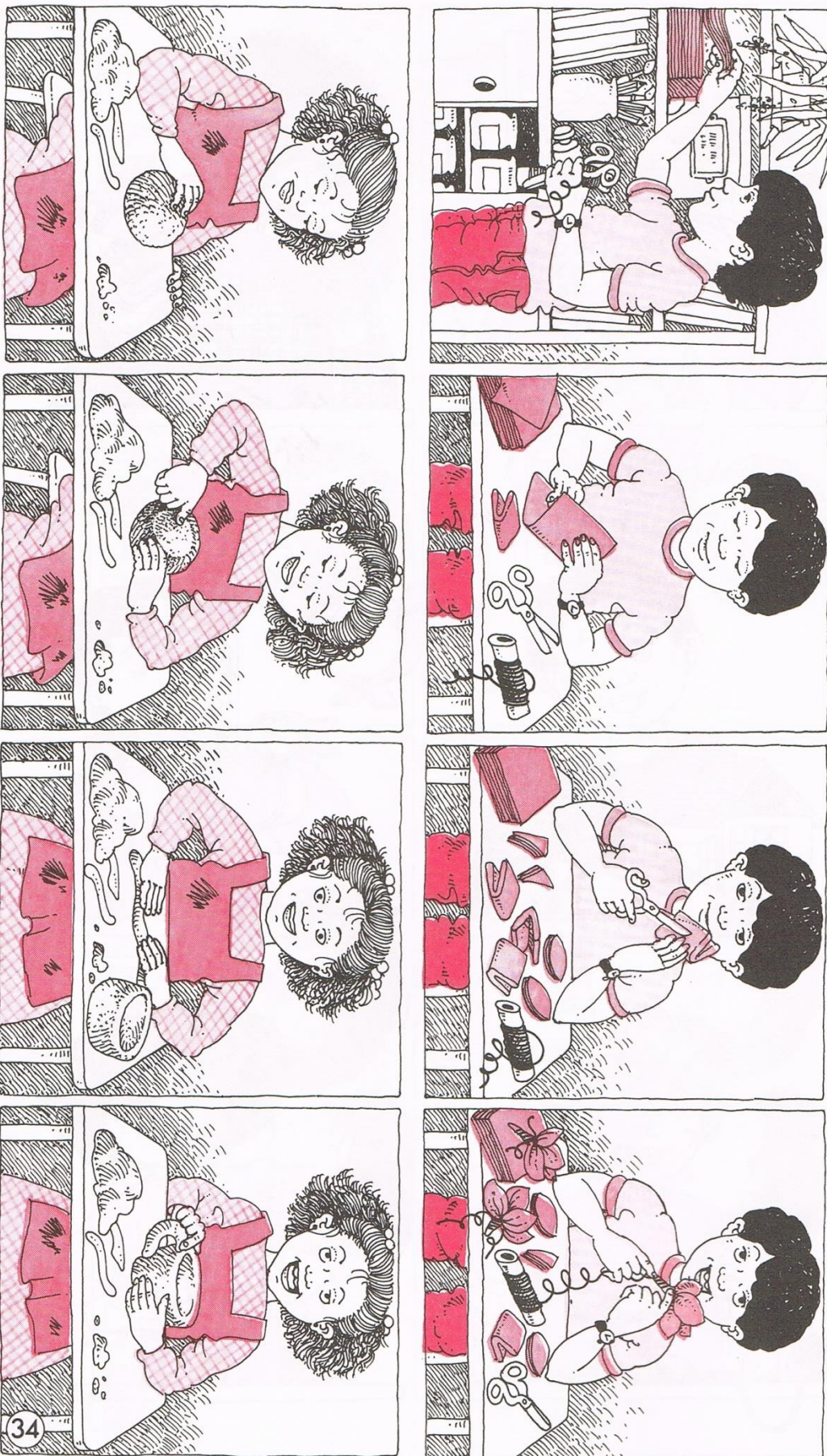
Hoe te oefenen?

- **RondPraat** (per viertal) Om de beurt beschrijft een leerling een van de plaatjes.
(Eventueel legt de leerling de zinsdeelstrookjes erbij, te beginnen met oranje-Wanneer?)

(Functiewoord) Bijwoord *doormidden*

Benodigheden

- MN-n, dag 2

Uit: Van horen en zeggen, deel 2 Werkboek 2, blz. 34

Woordenschat dag drie

(Functiewoord) Bijwoord van tijd (regelmaat): *altijd, meestal, weleens, nooit*

Benodigdheden

- HZS oef. 29
- DBK blz. 56-57, 64
- DBK blz. 122, woordkaartje

Woordenschat dag drie

(Functiewoord) Jokerwoord 'spring'-er

Benodigdheden

- zie bijlage 2
- DBK blz. 90-91
- ZIS blz. 140 e.v.

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met 'spring'-er.'

(Instructiezin) 'Luister goed. Ik zeg: het meisje zet de kop op de pop. Je kunt dan ook zeggen: Het meisje zet de kop erop; *erop* betekent hier *op de pop*. *er* betekent hier *de pop*.' (zo ook de andere zinnen- *onder de auto eronder, naast het huis ernaast* enz.) Nu jullie.'

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt zegt de ene leerling de zin met bij het plaatje, de andere leerling vervangt de bepaling door er+voorzetsel te zeggen. Is het goed, dan geeft de ene leerling een compliment. Is het niet goed, dan coacht de ene leerling de ander en neemt de beurt.
- **TweePraat** (in tweetallen) Om de beurt beschrijven de leerlingen allerlei voorwerpen in de klas. De ene leerling zegt de volle zin, de ander gebruikt sping-er. Doet u het een keertje voor.

Uit: Van horen en zeggen, deel 2, Werkboek 2, blz. 33

Woordenschat dag vier

(Functiewoord) Bijwoord *allebei*, *samen*

Benodigheden

- HZS oef. 30
- zie bijlage 3

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *allebei* en *samen*.'

(Voorbereiding: geef de leerlingen in groepjes van vier of in tweetallen een plaat. Ze mogen die niet van elkaar zien.) 'Ik beschrijf een plaatje (U gebruikt de woorden *allebei* en *samen* hierbij) De leerlingen moeten raden om welk plaatje het gaat. Gebruik de woorden samen of allebei.'

Hoe te oefenen?

- **Radiospel** (in tweetallen) Om de beurt beschrijven de leerlingen een plaatje en gebruiken de woorden *allebei* en *samen* hierbij.

Plaatje 1

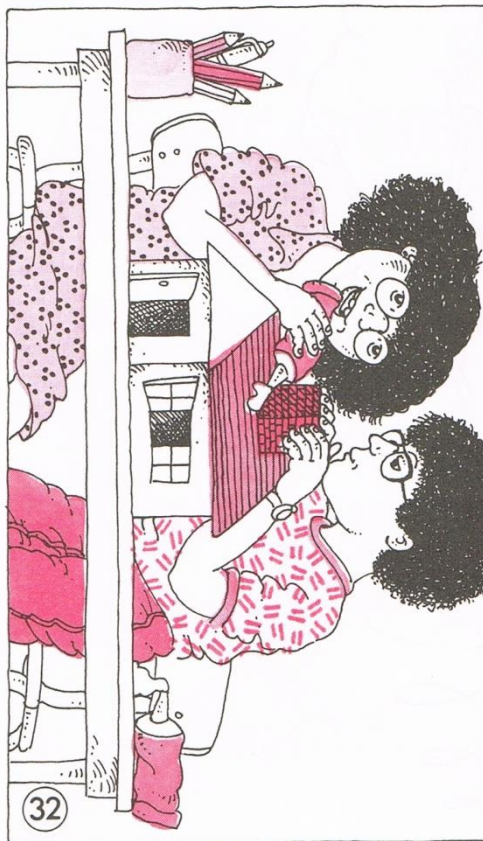
Plaatje 2

Plaatje 3

Plaatje 4

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 2, blz. 32

(Pragmatiek) Dialoog dag een en twee

Benodigdheden

- Praatboek 2³, blz. 2-5
- VHEZ, cd 2, les elf

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.'

①	Juf	: Pak allemaal je rekenboek, schrift en pen. Zoek bladzijde ... op.
	Nadia	: Juf, mogen we beginnen? [gebaar]
	Juf	: Even wachten, we doen er één samen. Even allemaal opletten. [gebaar]
②	Juf	: Ik schrijf de som op. [gebaar] Wie wil hem proberen? [gebaar]
③	Moniek	: Ik juf! [gebaar]
	Juf	: Kom maar voor het bord. [gebaar]
④	Juf	: Prima. Ga maar zitten. [gebaar] Nu moeten jullie de rest in je schrift maken.

³ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

- ⑤ Nadia : Moet de eerste som ook? [gebaar]
 Juf : Nee, die mag je overslaan.
 Begin maar bij de tweede.
 En als je iets niet weet, dan steek je je vinger op.
 [gebaar]
- ⑥ Annemarie : Juf, mogen we samenwerken? [gebaar]
 Juf : Ja, jullie mogen elkaar helpen.
 Maar wel zachtjes, hè. [gebaar]
- ⑦ Annemarie : Deze is makkelijk. [gebaar]
 Nu de volgende.
 Nadia : Hoe moet die?
 Annemarie : Nou, net zoals de vorige natuurlijk.
 Twaalf!
 Nadia : Twaalf? Ik krijg er veertien uit.
 Annemarie : Nee hoor, je hebt het fout.
 Nadia : Hoe kan dat nou?
 Hij gaat toch net zoals die andere?
 Nou, ik snap het niet, hoor. [gebaar]
- ⑧ Nadia : Juf, kunt u ons helpen? [gebaar]
 Juf : Ja, wat is er? [gebaar]
 Nadia : Juf, wie heeft het goed?
- ⑨ Juf : Waarom is dit zo'n knoeiboel? [gebaar]
- ⑩ Nadia : Omdat mijn pen kapot is, juf. [gebaar]
 Hij lekt.
 Juf : Ga maar verder met je potlood.
 Als je niet netjes werkt, dan maak je fouten.
 Kijk, je hebt de som verkeerd overgeschreven.
 [gebaar]
 Daarom is het antwoord fout.
 Probeer het nog maar eens.
 En als jullie klaar zijn, mogen jullie een boek
 pakken.

Hoe te oefenen?

- 2x klassikaal laten luisteren en aanwijzen (Eventueel deelt u de dialoog in stukken: foto 1-4, foto 6-7, foto 8-10. De rol van de leerkracht is het moeilijkst. De rol van Moniek is het makkelijkst.) Let op de vraagzinintonatie.
- individueel cd beluisteren met PB 2.

(Pragmatiek) Taalfunctie dag twee

Benodigdheden

- MN-n dag twee

(Pragmatiek) Dialoog dag drie

Benodigdheden

- Praatboek 2. blz. 2-5
- VHEZ, cd 2, les elf

Hoe aan te bieden?

- als dag 1 en 2

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog
- opnemen op mobiel of tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert eventueel: nieuwe opname maken.

(Pragmatiek) TEKST begrijpen dag drie

`Joker'woorden

Benodigdheden

- ZIS blz. 120 e.v.
- DBK blz. 84-91
- DBK. blz. 20 (onbep.lidwoord enkv.).
- (HZS oef. 24 eerste stuk ongemarkeerde tekst (dag vier))
- bijlage 5

Hoe aan te bieden?

- ZIS blz. 120 e.v.

Let op: nu zijn alleen de jokerwoorden zijn aangegeven. Plus het onbepaald lidwoord voor iets algemeen en het introduceren van iets Daarna verwijst men met het bepaalde lidwoord.

Hoe te oefenen?

- zie ZIS blz. 120 e.v.

(Pragmatiek) TEKST begrijpen dag vier

`Joker'woorden

Benodigdheden

- ZIS blz. 120 e.v.
- DBK blz. 84 e.v.
- HZS oef. 24 eerste stuk

Hoe aan te bieden?

- ZIS blz. 120 e.v.

Hoe te oefenen?

- zie ZIS blz. 120 e.v.

de kist

Vandaag hebben **de leerlingen** handenarbeid.

De jongens en de meisjes gaan **een kist** maken.

Meester, vraagt Samir, waarom gaan **we** een kist maken?

Wat moeten **we** met een kist doen?

Je kan iets in een kist doen: **je** kan er kleurpotloden in doen, **je** kan er je pen en je schaar in doen en nog veel meer dingen.

Weten **jullie** hoe **je** een kist maakt? vraagt de meester.

Let op, **ik** leg uit hoe **je** een kist moet maken.

Kijk, **dit** is **een plank**.

De meester pakt nog **meer planken**.

Hij meet **de planken**.

Ze zijn **precies** even lang.

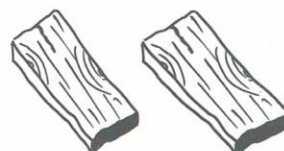
Ieder kind krijgt vijf planken.

De meester laat zien hoe de kinderen een kist moeten maken.

Wees voorzichtig, **breek** **de planken** niet.

Begrijpen **jullie** wat **je** moet doen? vraagt de meester.

Dan mogen **jullie** beginnen, okee?

(Pragmatiek) TEKST vertellen dag vijf

Benodigheden

- DBK blz. 97 e.v.
- een rekenboek met een gescheurde bladzijde.

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert een moeilijk gesprek te voeren.'

(Instructiezin) 'Wat zeg je in de volgende situatie?' (U kiest twee leerlingen uit: een leerling is de leerkracht, de andere een leerling. U vertelt de situatie aan de kinderen apart. Eventueel een derde leerling die tegen Sandra aanstootte).⁴

(Juf) Sandra heeft een bladzijde van haar rekenboek gescheurd. Je denkt dat ze te wild heeft gedaan. Je bent hier heel boos over.

(Sandra) Iemand stootte per ongeluk tegen je aan, toen je een bladzijde omsloeg. Hierdoor is de bladzijde gescheurd.

Hoe te oefenen?

- Laat de leerlingen nadenken over wat ze willen vertellen. Help ze eventueel op weg. 'Wat zeg je als je de gescheurde bladzijde ziet?' (rol leerkracht). Wat zeg je tegen de leerling die jou aanstootte? (Sandra) Wat zeg jij (derde leerling?).'
- Laat de leerlingen die (gaan) luisteren opschrijven wat zij zouden zeggen. Geef andere leerlingen opdrachten als: Hoe spreekt de een? Hoe spreekt de ander? Of specifieker:
 - Luister naar de melodie van de zinnen.
 - Is het gesprek verstaanbaar?
 - Laten ze elkaar uitspreken?
 - Zegt 'Sandra' 'u' tegen de leerkracht?
 - Gebruikt een leerling het werkwoord 'gaan' '(ging'?) Fout is: 'Toen ging ze aanstoten. Toen ging ze me aanstoten.'
- Zei Sandra 'me'? (Toen stootte ze me aan?) Of 'mij'?

⁴ Uit: Van horen en zeggen, Handleiding 2, blz. 8b

KLANKEN dag twee

WOORDACCENT 'plak'werkwoord

Benodigdheden

- DBK, blz. 51
- DBK, Werkblad 8 en Werkblad 4.2

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag plakwoorden met de juiste klemtoon verstaan en zeggen.

Deze woorden krijgen de klemtoon **niet** op het eerste deel (voorvoegsel).'

- Spreek eerst langzaam de werkwoorden uit en trommel hard-zacht de klankgrepen. (Of: neem twee verschillende gebaren: een harde klap op de tafel: *met klemtoon*, klap in je handen voor: *geen klemtoon* Of: een vuist voor *met klemtoon* en open hand met gespreide vingers voor *geen klemtoon*. (In het geval van drie klankgrepen (*ontdekken*): geopende hand- vuist –geopende hand.)

Hoe te oefenen?

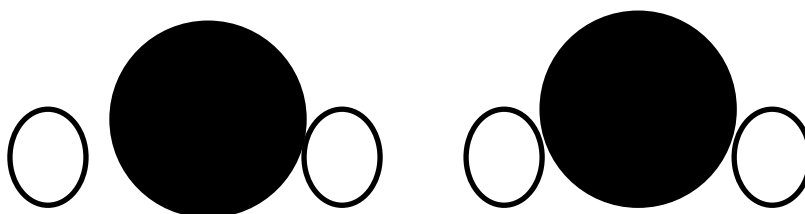
(Instructiezin) 'Trommel maar mee.' Of: 'Doe maar mee (gebaren).'

(Instructiezin) 'Zeg maar na.' met de bewegingen (vuist= klemtoon; open hand = geen klemtoon)

1 ont**dek**ken, onth**ou**den, beg**in**nen

Verder verloop

- Verzamel met de leerlingen 'plak'werkwoorden. Laat ze deze noteren op het Werkblad en na een aantal in een tweetal nazeggen met de juiste klemtoon.
- Noteer eventueel nog onderstaande tekens: met bijvoorbeeld twee woorden:

ont-**dek**-ken

ont-**hou**-den

KLANKEN dag drie

WOORDACCENT voltooid deelwoord 'plak'werkwoord en 'knip'werkwoord

Benodigheden

- DBK, blz. 50 en 51
- DBK, werkblad 9a en 4.2

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag toen=klaar (voltooid deelwoord) van 'plak'woorden en 'knip'werkwoord met de juiste klemtoon verstaan en zeggen.

Bij plakwerkwoorden geen klemtoon op het eerste deel. Bij 'knip'werkwoorden nogene klemtoon op -ge- wel op het eerste deel van het hele werkwoord.'

- Spreek eerst langzaam de werkwoorden uit en trommel hard-zacht de klankgrepen. (Of: neem twee verschillende gebaren: een harde klap op de tafel: *met klemtoon*, klap in je handen voor: *geen klemtoon* Of: een vuist voor *met klemtoon* en open hand met gespreide vingers voor *geen klemtoon*. (In het geval van drie klankgrepen (*ontdekken*): geopende hand- vuist -geopende hand.)

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Trommel maar mee.' Of: 'Doe maar mee (gebaren).'

(Instructiezin) 'Zeg maar na.' met de bewegingen (vuist= klemtoon; open hand = geen klemtoon)

1 ontdekken- ontdekt, onthouden -onthouden, beginnen-begonnen

2 opbergen- opgeborgen, opzoeken-opgezocht, uitleggen- uitgelegd, uitknippen-uitgeknipt, samenwerken, samengewerkt, opletten, opgelet, overschrijven-overgeschreven, overslaan-overgeslagen

Verder verloop

- Verzamel met de leerlingen 'plak'werkwoorden en knipwerkwoorden en het voltooid deelwoord ervan. Laat ze deze noteren op het Werkblad en na een aantal verzamelde werkwoorden in een tweetal nazeggen met de juiste klemtoon.

KLANKEN dag een t/m dag drie **INTONATIE Vraagzin**

Benodigdheden

- ZIS blz. 164 e.v.
- Praatboek 2, blz. 2-5
- VHEZ cd 2 les 11
- DBK, blz. 97 en Werkblad voor het oefenen van de uitspraak 4.1

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS blz.164

Vormleer dag een

Werkwoord: o.t.t.

Benodigdheden

- HZS oef. 27-28
- ZIS, blz. 110 e.v.
- DBK, blz. 33 e.v., 36, 58-61

Vormleer dag twee

Vervoeging werkwoorden o.t.t., o.v.t., v.t.t.

Benodigdheden

- DBK blz. 58-61 (tijd)
- DBK blz. 36-37
- DBK blz. 130 (lijst onregelmatige en sterke werkwoorden, o.v.t.))
- DBK, Werkblad 6
- HZS oef. 31 en 32 (N.B. Verbeter de tekst **nu-gisteren** met **nu, toen, toen=klaar**. Kopieer de bijlage op de volgende bladzijde en laat de leerlingen de blokjes uitknippen en bij dit type oefening in het werkschrift van HZS plakken.⁵)
- bijlage 6

Hoe aan te bieden?

(doel) 'We oefenen werkwoorden voor *nu*, en voor *toen*.' (later *toen=klaar*)

(instructiezin:) 'Luister goed. Hoor je een verschil in de twee zinnen? *Nu bouw ik een toren, gisteren bouwde ik een toren; bouwde is **toen**, bouw is **nu**.*'

. Geef de leerling de dialoog op schrift en onderstreep de werkwoorden. Laat ze de werkwoorden in de juiste kolom van werkblad 6 zetten.

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** Om de beurt zoeken de leerlingen het hele werkwoord bij de o.v.t.-vorm (zie ook DBK, blz. 130 e.v.) Is het juist, dan noteren beiden deze op Werkblad 6. Is het niet juist, dan coacht de ene leerling de andere.
- **BeurtGooi** (Voorbereiding: een papieren bal) Om de beurt noemen de leerlingen een werkwoord en zegt er **nu** bij en gooit de bal naar een andere leerling die de o.v.t. vorm geeft. Doet u het eerst voor. 'Ik zeg **bouw = nu-** u gooit de bal naar een andere leerling- *jij zegt dan: **bouwde= toen**.*' Enzovoort.

⁵ Zie voor een voorbeeld deze les uit cursus drie, week tien.

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

nu
toen
toen=klaar

Vormleer dag twee

Bijvoeglijk naamwoord Vergelijking

Benodigheden

- MN-n dag 2
- DBK blz. 80-81
- DBK, Werkblad 14

Vormleer dag drie

Vervoeging 'knip'werkwoord en 'plak'werkwoord o.t.t., o.v.t., v.t.t.

Benodigheden

- DBK blz. 58-61 (tijd)
- DBK blz. 50 (knipwerkwoord) en de gekende werkwoorden
- DBK, blz. 51 (plakwerkwoord) en de gekende werkwoorden
- DBK blz. 24 (voornaamwoorden)
- HZS oef.31 en 32

Zinsbouw dag twee

Zinnen maken

Benodigdheden

- DBK, blz. 102, 103 e.v.
- DBK strookjes
- Praatboek 2, Praatplaat *Handenarbeid* blz. 36-37
- de *werkwoorden* (*lijmen, breien, zagen, timmeren, naaien, stempelen, kleien, deppen, knippen, verven*)
- Zis, cd

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin met *Wie?* of *Wat?* en *Waar* (en later) een zin met *Wanneer?*.'

- LK wijst op een handeling en de tekening en zegt : 'De (jongen) (geel) strookje) kleit (rood strookje) een toren (bruin).
- Daarna: 'De juf knipt het papier'(geel-rood-bruin).

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin.'

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op de praatplaat en 'zeggen' eerst de zin.
- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling op de praatplaat en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin.
- **algemeen** Laat de leerlingen bij de oefeningen uit HZS de strookjes erbij gebruiken.

De jongen kleit een toren.

De juf knipt het papier.

Zinsbouw dag drie

Zinnen maken

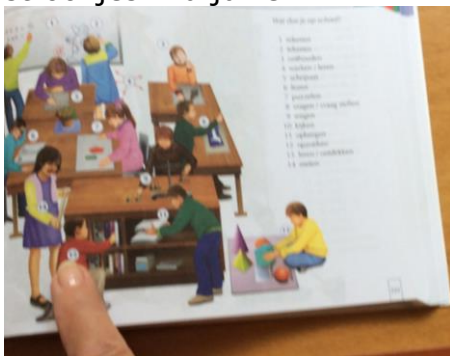
Benodigdheden

- DBK, blz. 102, 103 e.v.
- DBK strookjes
- BWB blz. 233

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik wijs iets aan op de bladzijde en zeg de zin en leg de zin met de strookjes. Nu jullie.'

12 De jongen pakt een boek.

of:

De jongen zoekt iets op.

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu wijzen jullie om de beurt iets aan op de plaat. Je zegt de zin en je legt de strookjes neer. De ander controleert.'

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Laat de leerlingen om de beurt bij de afbeeldingen uit het Beeldwoordenboek. Is het goed? Dan complimenteert de ene leerling de ander en neemt de beurt. Is het fout, dan coacht de ene leerling de ander en neemt de beurt.

Zinsbouw dag vier Knipwerkwoorden

Benodigheden

- ZIS blz. 114-117
- DBK blz. 50, strookjes DBK: knipwerkwoord
- de gekende knipwerkwoorden *samenwerken, uitleggen, overslaan, overschrijven, opzoeken, opbergen*

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS.

Foto's Roel Burgler

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken met 'knip'werkwoorden.'

(instructiezin): 'Jullie maken een zin.'

- LK wijst op een afbeelding van de Praatplaat en vraagt: 'Wat doet de jongen? 't Antwoord is: 'hij houdt de lap vast. (geel strookje-rood strookje-bruin strookje- tweede rode strookje)?

© Roel Burgler

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt stelt een leerling een wie-of wat-doet/doen-vraag en legt met strookjes de zin. Is het goed? Dan zegt de andere leerling: 'goed'. Is het niet goed? Dan coacht deze leerling. Daarna is deze leerling aan de beurt. Doet u het een keertje voor.

de jongen houdt de lap vast.

Zinsbouw dag vijf

(Functiewoord) Hoofdzin- bijzin (*terwijl*)

Benodigdheden

- HZS oef.30
- DBK blz. 109, 123 en strookjes
- zie bijlage 6

Hoe aan te bieden?

- (Doel) 'Je leert zinnen met *terwijl*.'
- (Instructiezin) 'Luister goed. Ik zeg: De ene monteur poetst de auto. De andere monteur spuit de deur. Je kunt ook zeggen: De ene monteur poetst de auto terwijl de andere monteur de deur spuit.' (zo ook de andere zinnen) Nu jullie.'

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt zegt en legt een leerling de twee zinnen apart. Daarna zegt hij een zin met *terwijl* legt met strookjes de zin. Is het goed? Dan zegt de andere leerling: 'goed'. Is het niet goed? Dan coacht deze leerling. Daarna is deze leerling aan de beurt. Doet u het een keertje voor.

De ene monteur poetst de auto.

De andere monteur spuit de deur.

De ene monteur poetst de auto.

terwijl de andere monteur de deur ***spuit***.

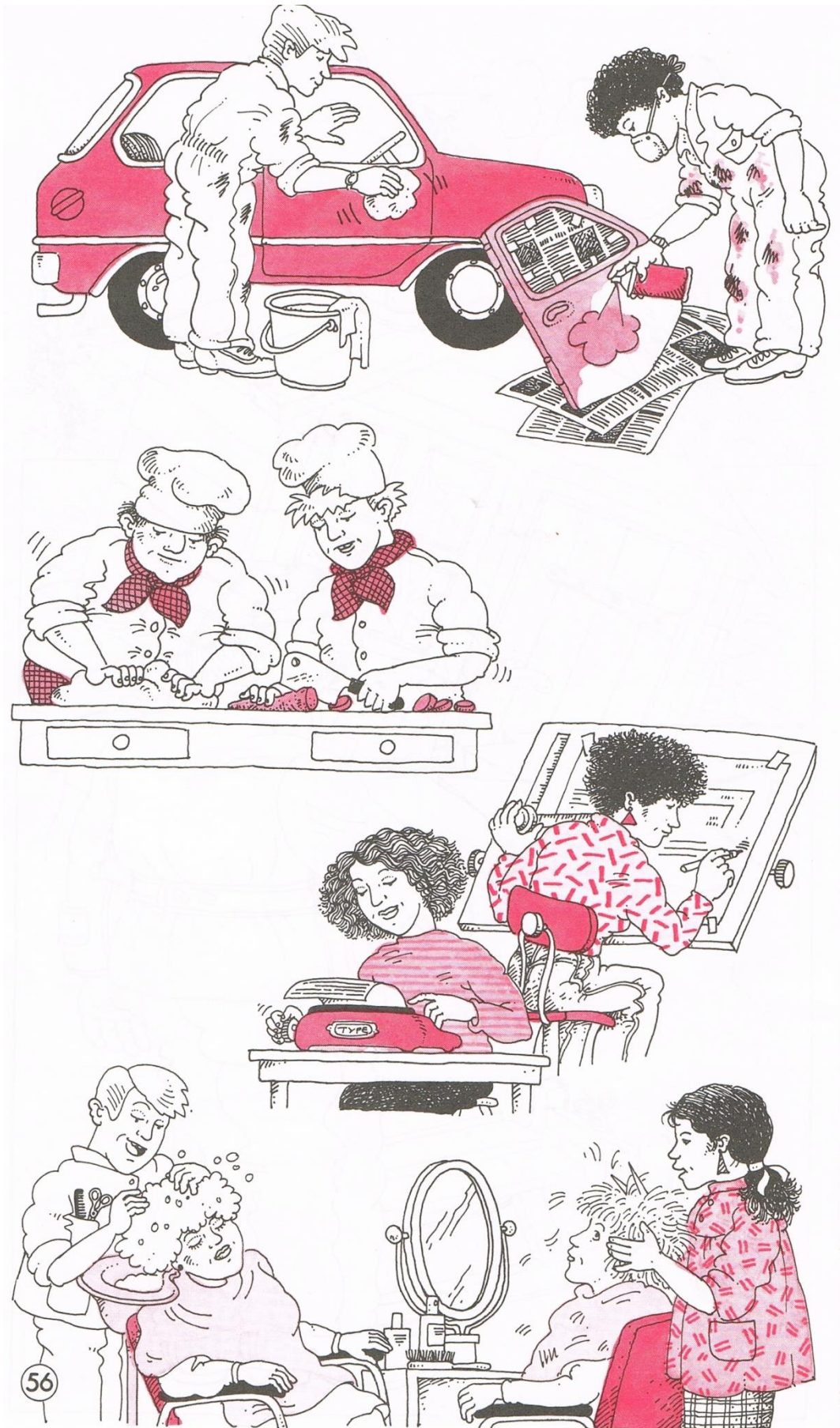
- **TweePraat** (in tweetallen) De ene leerling begint de zin en de andere leerling maakt de zin af en begint met *terwijl*. *De monteur poets de auto* (andere leerling) *terwijl de andere monteur de deur spuit*. Doet u het een keertje voor.

- **TweePraat** (in tweetallen) De ene leerling begint de zin met terwijl en de andere leerling maakt de zin af: *Terwijl de monteur de auto poetst, spuit de andere monteur de deur.* Laat de leerlingen de strookjes erbij gebruiken. Doet u het een keertje voor. (De hele bijzin vormt de eerste plaats in de hoofdzin.)

Terwijl de ene monteur de auto **poetst**,

spuit de andere monteur de deur.

Uit: Van horen en zeggen, Werkboek 2, blz. 56